І чужому научайтесь,

Й свого не цурайтесь...

Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. Тел.: HEnderson 4-0237. УНСоюз: HEnderson 5-8740. Тел.: з Ню Йорку: BArcly 7-4125. УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXVIII — Ч. 240. TWO SECTIONS (SECTION 1) — ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 16-го ГРУДНЯ (DECEMBER) 1961 — ЦЕНТІВ 12 CENTS — No. 240. VOL. LXVIII.

УРЯД ПРОПОНУЄ БУДОВУ СХОВИЩ ДЛЯ 20-ОХ МІЛЬЙОНІВ НАСЕЛЕННЯ

Вашингтон. — Заступник секретаря оборони Розвелл Л. Гілпатрик заявив на пресовій конференції 14-го грудня, що уряд запляновує витратити на цивільну оборону у фінансовому році, що зачнеться 1 липня 1962-го року, — $700-000 000. З цієї суми мають йти допомоги на те, щоб за $500-000 000 стейти і міста могли будувати протирадіяційні сховища для цілих груп населення. Ця федеральна допомога могла б причинитися до побудови сховищ для 20 мільйонів населення. Обрахували, що побудова збірних сховищ коштуватиме пересічно — $40 на одну особу. На шо суму уряд мав би видати коло $25, а решту витрачали б стейти, міста або школи, які будували б сховища. Президент Кеннеді проситиме Конгрес в січні про ухвалення законів про цивільну оборону. Гілпатрик сказав про сховища таке: „Ми не хочемо ані збільшувати ані зменшувати того риску від ворожої атаки. Я не можу зробити нічого ліпшого, як тільки потвердити заяву Президента з травня цього року, що все це є програма забезпечення себе від риску. Гадаємо, що нас підтримають в Конгресі в цій справі без висилкування паніки і страху між населенням". Ця урядова програма в справі оборони цивільного населення зовсім не буде в конфлікті з тим пляном, який уже ухвалила минулого місяця стейтова леґіслятура нюйорського стейту на пропозицію губернатора Рокефеллера. Цей стейтовий план передбачав стейтову допомогу на будову сховищ для шкіл і публічних інституцій та шпиталів. Бо федеральна допомога не має заступити стейтову допомогу, тільки має допомогти стейтам подбати про сховища для населення. Ініціятива в справі отримання федеральної допомоги має вийти від стейтів і від місцевих управ, які мають заявити, що вони готові дати решту на будову сховищ і що перебруть на себе відповідальність за їх операційну здібність. Гілпатрик заявив, що поважне число сховищ матиме подвійне призначення. І так, при школах приміщення призначені на сховища, можуть бути використані як залі, де шкільна молодь могла б виконувати фізичні вправи. Вони могли б служити як клясові приміщення, або як склади. Уряд не допомагатиме будові тих сховищ, які були б призначені для одної раси, або релігії. Департамент оборони почне будувати сховища з найближчому фінансовому році. В сховищах, обчислених на приміщення 50 осіб, будуть маґазиновані харчі, вода і матеріяли, потрібні до першої лікарської допомоги і прилад до виявлювання атомової радіяції. Пентагон має в найближчому часі зробити інвентар всіх тих сховищ, які вже є при різних інституціях та публічних будинках. Гілпатрик сказав, що побудовані сховища в 1961 - 1962 роках можуть виявитися як недостаточні в пізніших роках, бо вороги хвалиться новими сильнішими бомбами, що мають силу більшу, як 100 меґатонів. Але будувати сховища треба і при звичайних домах, бо це забезпечення перед риском.

Венесуельські екстремісти демонструють проти візити Кеннеді

Каракас, Венесуеля. — 14-го грудня венесуельські екстремісти знову протестували проти приїзду президента Кеннеді до Венесуелі в суботу 16-го грудня. Терористи поранили одну особу під час атаки на крамницю Сієрс Ребак та підпалили друкарню, де друкуються англомовні часопис. Вони на короткий час захопили були радіову стацію, звідки виголошували протести проти приїзду американського президента. Але ці демонстрації не відстрашили венесуельський уряд і він мобілізує поліцію та військо, щоб запевнити президентові Кеннеді спокійний побут під час державної візити. Кеннеді відвідає Порто Ріко, Колюмбію і Венесуелю.

У фінансовому 1961-му році зібрали податків на суму $94,400,000,000

Шикаґо. — Федеральна скарбниця повідомляє, що у фінансовому році, який закінчився 30-го червня 1961-го року, зібрано федеральних податків на суму $94,400,000,000, що було на $2,600,000,000 більше в порівнянні з 1960-им роком. Коли розділити цей податок на все населення цієї країни, то на одну особу випадає $514.03, а $5.66 більше як в попередньому році. Висота податків не збільшилася в цьому році, хоч були деякі зміни при збірці податків. Плянують зміни у висоті податків в найближчому році, якщо Конґрес погодиться на запропоновану урядом зміну податкової системи.

Пошесть інфлюенци вибухла в кількох стейтах

Потозі, Мізурі. — Головний лікар ЗДА передбачає два місяці, що цієї осени і взимі може бути пошесть інфлюенци в цій країні. Досі інфлюенца появилася вже в кількох стейтах, і то в розмірах пошести. В Потозі в Мізурі 800 шкільних дітей занедужали на інфлюенцу (на всіх 2,400), а повітовий лікар д-р Джордж Кресвелл передбачає, що 75 відсотків всього населення хворуватиме на цю пошесть. В місцевості Волф Лейк, Іллиной, 133 учні на всіх 325 не були в школі внаслідок недуги інфлюенци. Пошесть інфлюенци є і на Алясці та в інших стейтах. Недужі на інфлюенцу повинні шукати помочі в лікарів. Під час пошести не бувати в тих місцях, де є багато людей. Після недуги не виходити завчасно на працю. Досі ця недуга проходить досить лагідно, але обережність потрібна. Лікарі рекомендують щеплення проти інфлюенци.

В АМЕРИЦІ

● **13-го грудня** президент Кеннеді приймав на другому поверсі Білого Дому 1000 працівників — членів свого уряду та тих всіх, що працюють в Білому Домі. Гості дістали кольорові фотографії Білого Дому з автографами Президента і пані Кеннеді. В середу 20-го грудня Президент засвітить світло на ялиці, що вигоросте перед Білим Домом та виголосить промову через радіо і телевізію з нагоди Різдвяних свят, і побажання зверщення.

● **В п'ятницю** 15-го грудня губернатор стейту Ню Джерзі Роберт Б. Мейнер має відвідати президента Кеннеді в Білому Домі. Мейнер залишає пост губернатора 16-го січня 1962-го року. Дехто гадає, що Кеннеді має запропонувати Мейнерові прийняти становище амбасадора в якійсь закордонній країні.

● **Першого липня** стейт Ню Йорк мав 17,033,000 населення, а Каліфорнія малощо менше — 16,397,000. Якщо теперішній приріст потриває до 1963 р., то тоді Каліфорнія стане найбільшим стейтом щодо числа населення. Населення Каліфорнії швидко зростає, бо туди переселюються люди з інших стейтів.

Айзенгавер закликає стейти зберігати свої сильні леґіслятури й уряди

Ленсинґ, Мишиґен. — Колишній президент Двайт Д. Айзенгавер, промовляючи на Мишиґенській Конституційній Конвенції, закликав стейти цієї країни „зберігати енергійні, сильні урядові інституції", якщо має Америка залишитися такою, якою „ми її знали завжди". Айзенгавер твердив, що „маятник урядової влади пересувався на бік федерального уряду", і це не є бажане, якщо має бути „збережена особиста воля, і якщо має зростати ця країна". Айзенгавер твердив, що стейти повинні зберегти і виконувати ту владу, яку для них призначали батьки цієї країни, коли складали її конституцію. Населення Мишиґену повинно вести перед в боротьбі за те, щоб влада знов вернулася до стейтового уряду. Федеральна конституція накладає єдине обмеження на стейти: що влада не сміє бути монархічною. Конвенція має змінити конституцію свого стейту, яка існує вже 53 роки і вимагає зміни. В цій справі мають висловити свої думки і колишні президенти Труман і Гувер.

Космічна Адміністрація плянує реґулярні лети астронавтів

Клівленд, Огайо. — Адміністратор Крайової Аеронавтичної і Космічної Адміністрації Джеймс Е. Вебб, промовляючи на прийнятті виховників, промисловців, бизнесменів і громадських діячів, заявив, що після того, як вибудеться перший лет американського астронавта довкола Землі, запланований на половину січня 1962-го року, реґулярно будуть відбуватися подібні лети щодва місяці. Вебб казав, що часті лети людини довкола Землі є потрібні на те, щоб збирати дані про такі феномени, як побут людини в просторах, де не діє притягання Землі, та про те, як це вплинає на людину. Вебб обіцяв, що час від часу будуть ті лети подавані через телевізію.

Під час зудару автобуса з поїздом згинуло 20 дітей

Ґрілі, Колорадо. — 14-го грудня на шкільний автобус, що віз 37-ма шкільними дітьми, що їхали до школи, наїхав особовий поїзд із швидкістю 79 миль на годину, і в цій катастрофі згинули 20 дітей, а 13 дітей важко поранені лежать в шпиталі. Решта дітей була легше поранена, і могла відійти додому. 23-річний шофер Д. Гармс тільки легко поранений. Його вже переслухувала поліція про причину цієї жахливої катастрофи. Поліція має протилежні свідчення від шофера автобуса і інженера поїзду Герберта Сомерса. Інженер залвив, що він бачив автобус, але гадав собі, що автобус у віддалі коло 300 ярдів стояв. Шофер дає невясні зізнання щодо того, чому він не затримав воза перед залізничними рейками.

● **33 американські негри**, місці, артисти і виховники виїхали до столиці Ніґерії Лаґосу, де в понеділок і вівторок, 18 і 19-го грудня виступатимуть в Африкансько - Американськім Неґритянськім Центрі, інформуючи своїх африканських братів про мистецькі осяги американських негрів. Американський хореограф і танцюрист та маляр Джофрі Голдер сказав, що цей „хід до джерел" може збагатити мистецтво американських муринів.

Посвячення новонабутого будинку УВАН відбудеться в неділю дня 17 грудня

Ню Йорк. — Українська Вільна Академія Наук у ЗДА приготовляється до великої урочистости посвячення свого, набутого недавно за підтримкою і щедрими пожертвами широких кіл української громади у ЗДА і в інших країнах, будинку при 206 Вест 100-ій вулиці. Посвячення відбудеться в неділю дня 17-го грудня о 5-ій годині по пол. і його довершить ВПреосвященний Архиєпископ Мстислав. Закуплено цей будинок з початком цього року і вже у квітні Українська Вільна Академія Наук переїхала до нових приміщень та почала розгортати там дальшу наукову, дослідчу та видавничу працю, розміщуючи відповідно свою бібліотеку та Музей - архів. На закупно цього будинку Академія одержала з пожертв в безвідсоткових позик коло $29 000 і з допомогою позик від Українського Народного Союзу та „Самопомочі" сплатила за нього вже $47 500. Залишається до сплати ще тільки довг понад $30 000 з щдсотками, і цей довг УВАН сподівається сплатити з допомогою дальших пожертв і безвідсоткових позик від жертвенних українських громадян та установ.

● **Перша частина четвертого тому** великої праці проф. Івана Власовського „Нарис історії Української Православної Церкви" появилася останніми днями з друку у Видавництві Української Православної Церкви в ЗДА у Бавнд Бруку. Охоплює ця частина (384 сторінок) період існування УПЦеркви від революції 1917 року до часу ліквідації організаційної системи Української Автокефальної Православної Церкви в Україні в рр. 1931-1932. Видана ця книга в „ороцінзатта Собору цієї Церкви, що відбувся 1921 р. Друга частина четвертого тому „Нарису" охоплюватиме найновіші події з життя Української Православної Церкви.

Головні урядовці УНС в Шикаґо відбули наради

Шикаґо. — Головні урядовці Українського Народного Союзу з цього міста: заступник гол. предсідника інж. Степан Куропась, гол. контролер дир. Петро Пуцило і гол. радний Тарас Шпікула, користаючи з відвідин гол. предсідника П. Лисогора, що разом з ними репрезентував УНСоюз на врочистостях встановлення нової української католицької епархії в Шикаґо і настолення її першого єпископа Преосв. Кир Ярослава Габра, відбули тут минулого понеділка, 11 грудня вечорі, спільні наради в справах теперішнього стану, і можливостей дальшого росту і розвитку УНСоюзу в цьому районі. В нарадах взяв участь також союзовий організатор округи М. Ткачук. З переглядом організаційного стану і праці виходить, що в окрузі Шикаґо є тепер зорганізованих 8,823 членів УНСоюзу, в чому є 142 нові члени, зорганізовані до кінця листопада. Найближчою метою є доповнити це число до 9,000, що лл. Куропась, Пуцило і Шпікула сподіваються досягнути до кінця грудня і цим здобути перехідний прапор, призначений для найбільш успішної в організаційній праці союзової округи. Двома іншими конкурентами на цей прапор, як виказують досі найбільші організаційні успіхи, є округи Торонта і Ню Йорку. Багато уваги придлено на цих нарадах новим проектам, що будуть представлені недалекій 25-ій конвенції УНСоюзу, що відбудеться в травні 1962-го року в Ню Йорку, як також місцевим союзовим проблемам, як гіпотечні позички та можливість придбання і влаштування відповідної оселі. Цією справою займається спеціяльний комітет, що його очолює дир. П. Пуцило. Місцевий Окружний Комітет Відділів УНС очолює гол. радний Тарас Шпікула.

ПРОВІД НАТО НАРАДЖУЄТЬСЯ

В Парижі відбулася конференція Ради НАТО, головною темою нарад якої була справа атомового озброєння оборонної системи Заходу. На фото: гол. командувач збройних сил НАТО ген. Лоріс Норстед (з правого боку), адмірал ЗДА Роберт Денісон та голова постійної військової комісії НАТО ген. Адольф Гойзінґер (зліва).

10 західніх держав створили 6-більйоновий фонд для підтримки валют

Париж. — На конференції міністрів фінансів, які прибули на Раду НАТО, рішено скласти 6-більйоновий доляровий фонд для стабілізування валют та для протидіяння небезпечним для будь-котрої західньої валюти явищам. Тими державами, що приступили до такої спілки, є ЗДА, Британія, Франція, Бельгія, Канада, Італія, Японія, Голляндія, Швеція і Західня Німеччина. ЗДА мають дати 2 більйони, Британія 1 більйон, 6 держав Спільного Господарського Ринку — 2 і пів більйони, при чому Західня Німеччина дасть 1 більйон, і Швайцарія, що не є членом названого економічного бльоку, дасть теж пів більйона. Всі ті гроші мають стояти до диспозиції Міжнародного Монетарного Фонду, який буде ними користуватись для поборювання нездорових економічних явищ, як пасивний платничий баланс, загроза інфляції і т. п., що становитимуть небезпеку для будькотрої із даних крайових валют. Тій фінансовій конференції проводив французький міністер фінансів Вільфрід Бавмґартнер, а її ініціятором і головним доповідачем був американський секретар фінансів Дагляс Діллон.

Стівенсон нараджувався з альжирськими арабами

Об'єднані Нації. — Альжирсько - арабські націоналісти вперше були прийняті американським амбасадором Адлеєм Стівенсоном і відбули з ним довшу розмову, яку потім охрестили як „сердечну". Американські державні мужі оминали безпосередні зустрічі з альжирськими арабами з уваги на приязнь і союз ЗДА і Францією. Відвідуваючи у Стівенсона були Мохаммед Язід, міністер інформації в закордонному альжирсько - арабському уряді, та Абделькадар Хандерлі, неофіційний речник того уряду при ОН. Ту розмову вважають за доказ, що між Францією і альжирськими арабами прийде вкедовзі до порозуміння. У цих днях переводиться в Об'єднаних Націях дебата над справою Альжиру. Франція, як звичайно, абсентується, але азійсько-афрканські промовців, що боронять справу Альжиру, оминають гострих атак проти Франції.

Айхмана засуджено на смерть

Єрусалим. — Ізраїльський трибунал в складі трьох суддів під головуванням Моше Ляндава прихилився до внесення прокуратора Гідеона Гавснера і засудив Адольфа Айхмана на смерть, признавши його винуватим у 15-х пунктах акту обвинувачення, за злочини масового вбивства жидів під час останньої світової війни. В присуді не сказано, як треба виконати засуд смерти, але за ізраїльською процедурою — Айхманові грозить шибениця. Тому, що Айхман далі твердить, що він був тільки виконавцем наказів своїх зверхників і вважає, що засудження його є „помилкою" ізраїльських суддів, він напевне відкликається до Найвищого Суду, що віддоне та кілька місяців правосильність присуду. Після того він зможе відкликатися до Президента Ізаака Бен Цві. Вже тепер існують голоси „за" і „проти", чи Бен Цві повинен помилувати Айхмана і перемінити йому кару смерти на досмертну в'язницю чи довести до екзекуції.

НА ФІЛІППІНАХ ПРОГОЛОШЕНО ВИБІР НОВОГО ПРЕЗИДЕНТА

Маніля. — Евлоджіо Родріґез, президент філіппінського сенату, який головував в минулу середу на спільній сесії обох філіппінських парляментарних палат, офіційно проголосив вислід недавніх президентських виборів у тій країні, згідно з яким новим президентом став Діосдадо Макапаґаль. Водночас проголошено, що новим віце - президентом є кол. сенатор Емануель Пелаез. Президент Карлос Гарсія, який вперто від кількох тижнів не признати свою поразку, після проголошення прислав гратуляційну депешу своєму наступникові.

В Польщі далі судять колишніх вояків УПА

Мюнхен. — Місцевий український часопис „Шлях Перемоги" з 17-го грудня ц. р. повідомив, що польський військовий суд з Ряшева розглядав у Перемишлі справу колишніх вояків УПА — Ярослава Мудрика, Івана та Омеляна Федаків, яких арештовано щойно в 1960-му році на т. зв. „відзисканих землях", де вони ховалися під прибраними прізвищами. Акт обвинувачення твердив, що Ярослав Мудрик і Іван та Омелян Федаки з весни 1945 до половини 1947 року були активними вояками УПА на терені повітів Ліська, Устрики, Перемишль і Березів. Сотня, в якій служили вояки, брала участь у віддальній акції відділів УПА на польське село Бориця в районі Перемишля. В цій акції загинуло 30 поляків та згоріло 150 забудовань. Суд засудив кожного з трьох підсудних на кару по 15 років в'язниці, зменшуючи її на підставі амнестії з 1956 року на кару по 10 років.

ПРЕЗИДЕНТ КЕННЕДІ ПОСЕРЕДНИЧИТЬ В СПРАВІ ЗАМИРЕННЯ В КАТАНЗІ

Елізабетвіль. — Президент Катанги Моїсе Чомбе звернувся до президента Кеннеді з просьбою інтервеніювати в теперішній воєнній акції Об'єднаних Націй на терені Катанги. Діставши те звернення катанґійського лідера, през. Кеннеді звернувся негайно до амбасадора ЗДА в ОН Адлея Стівенсона і той, після розмови з Президентом, мав довгу розмову з генеральним секретарем ОН У Тантом. Разом з ЗДА також інші західні держави ведуть дипломатичну акцію задля припинення воєнних дій в Катанзі. Проте безпосередній заклик британського консуля в Елізабетвілі в справі перемир'я і його заява про готовість посередничення між двома воюючими сторонами — стрінулись з неґативною поставою з обох сторін — збоку Моїсе Чомбе і команданта збройних сил ОН в Катанзі, ген. МекКіавна. Одночасно з відповіддю катанґійському президентові, Кеннеді виготовив листа до конґолійського прем'єра Сиріля Адулі, переславши його через американського амбасадора в Леопольдвілі Едмунда Гулліона. Зміст тих звернень не має бути згодом проголошений. В західніх столицях зростає невдоволення воєнною акцією Об'єднаних Націй, тим паче, що збільшується число цивільних вбитих, між ними й жінок, та зростають матеріяльні втрати внаслідку бомбардування різних будинків в столиці Катанги. Моїсе Чомбе виголосив через радіо нову войовничу промову, в якій заявив, що він радше оберне Елізабетвіль в купу румовищ, ніж відречеться самостійности, та що всі катанґійські племена мають засипувати вояків Об'єднаних Націй затрусними стрілами з старовинних луків. Світова опінія щораз більш поділена в поглядах на акцію Об'єднаних Націй в Конґо та на всю конґолійську ситуацію. Тунісія заявила, що вишле знову свій контингент свого війська до Конґа; вона мала під прапором ОН свою частину, але відкликала її під час гострого конфлікту з Францією за Бізерту. В західній пресі дебатується можливість перетворення Конґа на конфедерацію держав згідно з проєктом, прийнятим у березні ц. р. на конференції 18-х конґолійських лідерів в Маґалясі (на острові Мадаґаскарі). Згодом є їхнє порозуміння було скасоване, мабуть, під натиском прихильників більшого централізму. Тому й Моїсе Чомбе проголосив знову свою сецесію і самостійність Катанги, відкликавши свою обітницю щодо співпраці з центральним конґолійським урядом. Зусилля західньої, в тому числі американської дипломатії змагають тепер до зведення за конференційний стіл Сиріля Адулі і Моїсе Чомбе.

Франція переконана, що не треба переговорювати з Совєтами про Берлін

Париж. — Державний секретар Дін Раск перевів в минулу середу з французьким президентом Шарлем де Голлем 45-хвилинну розмову, але нічого не виявив про її зміст і вислід. Здогадуються, що мова була головно про можливість переговорів з Совєтами про Берлін та що, може, де Голь інформував Раска про погляди Франції на ці альжирської проблеми. Зате на Раді НАТО, що складається з 15-х міністрів закордонних справ, як також міністрів фінансів і військових справ, французький міністер закордонних справ Моріс Кув де Мурвіль з'ясовував причини, чому Франція вважає, що не треба виявляти ініціятиви щодо переговорів у справі Берліну. Цілло кампанії, яку проти Берліну розвинула Москва, є невтралізувати Німеччину та відірвати від НАТО не тільки Німеччину, але й скандинавські країни. Цієї цілі Хрущов не вирічеться, ані не злікідує її якась компромісова формула щодо Західного Берліну. Тому Франція вважає, що взагалі нема чого квапитись до переговорів з Москвою. При теперішньому становищі Москви нема ніяких виглядів дістати від неї вагомі поступки, а може тільки поступитись Захід. Однак Мурвіль зазначив, що коли „деякі наші колеги" думають, що треба продовжувати інформаційні розмови з більшевицьким правителями, то Франція не буде цьому противитись. Інші члени Ради НАТО — твердить преса — не були вдоволені таким компромісом. Більшість заявилась за контактами з Москвою і переговорами. Бельгійський міністер закордонних справ Спаак заявив, що „вияснювальних розмов було вже досить, — час уже на конференцію".

ТАНГАНЬЇКА СТАЛА 104-ИМ ЧЛЕНОМ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ

Об'єднані Нації, Н. Й. — Східньоафриканська країна Танганьїка стала в четвер, дня 14-го грудня ц. р. сто і четвертим членом Об'єднаних Націй. Прийняття відбулося одноголосно. Прем'єр Танганьїки Джуліюс К. Найєрер, промовляючи під час сесії Генеральної Асамблеї ОН, висловив вдячність населення Танганьїки для Великої Британії за справедливе адміністрування цією територією, віддданого Британії під мандат рішенням колишньої Ліґи Націй.

У СВІТІ

● **В Австралії** відбулись ще в минулу суботу парляментарні вибори, але впродовж тижня ще переведено ще остаточного підрахунку, бо голосують там абсолютно всі мешканці, навіть в цілком відокремлених і пустинному середньо - австралійському обширі фармах, і трудно досягнути відтіль виборчі картки. Однак прем'єр Роберт Мензіс признав, що не є виключено, що переможе опозиційна соціялістична Партія праці, проте такою мінімальною більшістю, що одинарний уряд стане непрацездатним.

● **Президент Південного В'єтнаму** Нго Дінг Дієм звернувся до сусіднього антикомуністичного Сіяму з просьбою прийти йому з допомогою в боротьбі проти комуністичних партизанів, насланих з Північного В'єтнаму. Сіям здавна критикував бездіяльність 8-членного антикомуністичного блоку СЕАТО, де Англія і Франція постійно паралізують всякі пляни активного колективного виступу проти комуністів в південній Азії.

● **Комуно - китайська** пропаґанда поширює брехню, наче б Америка підштовхувала Індію до війни проти комуністичного Китаю і наче б індійський прем'єр Неру, який недавно відвідав був Америку, схилявся до таких підшептів. За всю історію індійсько - китайських взаємин не було ще таких гострих комуністичних атак проти Індії і її лідерів, як тепер.

● **Королева Єлисавета II**, прикавши з подорожі по Африці, занедужала перестудою, мабуть внаслідку раптової зміни клімату. 35-річна королева має нахил до перестуди, який хворіла вже багато разів. Їй заборонили виходити з кімнати.

● **З Західнього Берліну** люди бачили, як один східньо - берлінський поліцист старався втекти на захід і як за ним стріляли та поліцисти повісили власні земляки - колеги, ревніші за нього комуністи.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25—Jersey City and Foreign Rates:: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Нова Єпархія

Рішення Папи Івана XXIII з 14-го серпня цього року про створення нової єпархії для українців католиків у ЗДА з осідком у Шикаго і під проводом єпископа Кир Ярослава Габра було формально завершене 12-го грудня ц. р. урочистим актом встановлення Шикагівської єпархії і інсталяцією Преосвященного Кир Ярослава на новий єпископський престіл. Із цим актом українці католики у ЗДА, враховуючи до них католиків із Карпатської України, об'єднаних в Питсбурській дієцезії, одержують уже свою четверту з черги єпархію.

Засягом свого діяння нова єпархія охоплює територію найбільшу поміж іншими існуючими у ЗДА єпархіями, бо аж 2 340 900 квадратових миль проти 556 000 кв. миль Філядельфійської і проти 116 100 кв. миль Стемфордської дієцезій. Діючи на теренах середньо - західніх і західніх стейтів, розташованих на захід від стейтів Огайо, Кентакі, Теннесі та Міссісіппі, ця єпархія нараховує коло 45 000 українців католиків із 41 священиком. Осідком єпархії є парафія св. о. Миколая в Шикаго, обслуговувана досі оо. Василіянами, із своєю великою церквою, що з цього часу стала вже катедральною. До юрисдикції нового єпископа належать 28 парохій і сім місій із 4 парохіяльними початковими школами й одною середньою школою - гайскулом у Гемтремку. Передання проводу цієї єпархії в руки молодого й енергійного єпископа, організатора й пароха багатьох парохій на терені ЗДА є гарантією дальшого чисельного росту цієї дієцезії і розвитку церковного життя на її території.

Створення нової єпархії є водночас дальшим виявом безупинного росту Української Католицької Церкви у вільному світі, переємниці Української Греко - Католицької Церкви на Західніх Землях України, організаційну систему якої червона Москва насильно зліквідувала в першій половині 40-их років, ув'язнюючи і засилаючи до концентраційних таборів її Митрополита та єпископів і примушуючи її священиків, які залишилися вірними своїй вірі і своєму обрядові, до підпільного проповідування слова Божого. Далі, хоч і підпільне існування Української Католицької Церкви на рідних землях, з одного боку, і її могутній розвиток в різних країнах вільного світу — в Европі, у ЗДА, в Канаді, в Південній Америці і в Австралії — з другого боку є тими факторами, які засвідчують силу та живучість цієї української Церкви, збільшуючи її престиж і водночас престиж України в очах Ватикану і політичних чинників Заходу.

Велике політичне значення підпільного існування Української Католицької Церкви на українських землях під совєтською окупацією, як і її безупинного організаційного та духового росту в діяспорі, серед українців, поселених в різних країнах світу, підкреслюють факти дальшого переслідування цієї Церкви совєтським режимом, зокрема поновне заслання в'язненого вже 17 років її Митрополита Кир Йосифа Сліпого. Свідчать ці факти про те, що Москва боїться поширення цієї Церкви на окупованих нею землях і на увагу західнього світу до цієї Церкви реагує поліційними заходами. З другого боку, увагу і зацікавлення світу становищем Української Католицької Церкви увиразнюють останні подавані з Риму повідомлення західніх пресових агенцій, що між кандидатами на майбутніх кардиналів передбачений також і митрополит Української Католицької Церкви Кир Йосиф Сліпий.

Цим актом, що його чекають вірні цієї Церкви в краю і на еміграції, як визнання її мучеництва і посвяти, була б завершена і підкреслена опіка проводу вселенської Католицької Церкви над Українською Католицькою Церквою, що виявилася у створенні вже двох митрополій у вільному світі й у встановлюванні нових єпархій, між ними і — Шикагівської.

Слабість Совєтів

Стюарт Алсоп подає в „Сатардей Івнінг Пост" з 16-го грудня ц. р. висновки, до яких він прийшов у своїй недавній подорожі до Москви через Београд, Відень, західній і східній Берлін та Варшаву. Про ці висновки він пише у великій статті п. з. „Берлінська криза: слабість Хрущова". Він перестерігає проти помилок із недоцінювання сили Совєтського Союзу та його нинішнього диктатора і обіцяє про ту силу написати в наступному числі названого журналу. Стюарт Алсоп має на увазі у меншій мірі військовий аспект, як той психологічний і морально-політичний, від якого головно залежить існування і майбутність совєтської імперії. Отож, натякаючи на силу Совєтів, американський публіцист твердить, що великим сягом большевиків і поважним атутом у їх руках є факт, що мільйони підсовєтських людей звикли вже до тієї „санаторії", в якій вони понад 40 років живуть і де залишають їх сяк-так в спокою під умовою, щоб вони виконували все те, що їм кажуть. Але мільйони інших совєтських людей не звикли і не всилі звикнути до тієї „санаторії" і — прагнуть свободи. І в цьому Алсоп вбачає найбільшу слабість Совєтського Союзу.

Найдовше він зупиняється над описом берлінського „муру ганьби", в якому бачить доказ слабости комуністичного режиму Східньої Німеччини, який зумів переділити надвоє велике місто, роздерти тисячі родинних та десятки тисяч приятельських людських зв'язків, — але не зумів прихилити до себе живих людей. Втеча німців на Захід, що в сумі дала вже мільйони таких мовчазних демонстрантів проти комунізму, поставила комуністичних лідерів у дуже трудну ситуацію: з одного боку кожний дальший день був повторюванням учорашньої і позавчорашньої протикомуністичної демонстрації втікачів, які підкопували не так економіку краю, як престиж і повагу комуністичної влади, — з другого ж боку брутальні засоби репресій проти втікачів стали для цілого світу доказом, що іншим способом комунізм не всилі з'єднати собі людей.

Комуно - німецький диктатор Вальтер Ульбріхт вже давно старався дістати від Москви дозвіл на здвигнення „муру ганьби" в Берліні. Але Хрущов, свідомий двосічности того засобу, такого дозволу не давав, аж поки не переконав його дати Владислав Гомулка з зрозумілих польських національно-державних мотивів: щоб поглибити роздор серед німців і завогнити німецьку проблему. Але внаслідок цього Вальтер Ульбріхт став, мабуть, одною з найбільш зненавиджених у світі осіб. Він — твердить Алсоп — знає про це і тому ані не ступить, якщо його з усіх сторін не оточує поліційна охорона, хоч і тим східньонімецьким поліціянтам, що бережуть Ульбріхта, не вільно безпосередньо зближатися до нього, як і не вільно їм носити — пальної зброї. Хрущов свідомий цієї ненависти німців до комуністичних опричників у Сх. Німеччині. Але він знає теж, що в самому СССР і в інших сателітних країнах ці настрої не кращі.

Цим Алсоп пояснює просто хворобливу вразливість Хрущова на кожну згадку про можливість активної підтримки збоку Америки для руху спротиву всередині СССР. Він шаліє на згадку про Тиждень Поневолених Націй та про поневолені народи і придумав новий термін — „експортери контрреволюції", маючи на увазі саме активну допомогу з-за кордону для ворогів комунізму. Алсоп твердить, що коли такою підтримкою „загнати в кут" Хрущова, то він розпочне війну. Алсоп не дораджує „заганяти в кут" Хрущова, — але водночас вважає, що треба з'ясувати московському диктаторові, що коли він дозволить східньо - німецьким комуністам посягнути на волю Західнього Берліну, дозволить їм спутати цілком його комунікацію із світом, то тим зажене Захід у кут, примусивши його шукати виходу з того кута — у війні.

БЕЗРОБІТТЯ І АМЕРИКАНСЬКЕ РОБІТНИЦТВО

Американський робітник досягнув найвищого в історії рівня життя, а лідери організованих робітників здобувають щораз більший вплив на економічне та політичне життя країни. Але в країні є ще понад п'ять мільйонів безробітних. Тому й не дивно, що по інших країнах нам часто ставлять питання: „якщо американський капіталізм такий добрий, то як ви поясните наявність такого числа безробітних?"

Якщо ваші друзі чи родичі з-за кордону у своїх листах поставлять вам таке питання, то що ви повинні їм відповісти? Подана нижче відповідь може вам у цьому допомогти.

Статистичні дані про число безробітних декого бентежать. Нині більше, ніж будь-коли — понад 68 мільйонів — американців мають працю. Багато робітників, зареєстрованих, як безробітні, справді переходять від одної роботи до іншої, або взагалі щойно починають працювати. А проте, коли в Америці спостерігається загальний добробут і розвиток безробіття становить поважну проблему.

У суспільстві, подібному до нашого, де відбуваються різні швидкі технологічні зміни, деякі галузі промисловости стають застарілими внаслідок нових винаходів і нових джерел енергії, а деякі галузі переживають переходовий період, безробіття є річчю неминучою. Пристосування до нових технологічних метод, перекваліфікація робітників і зміна місця — все це вимагає часу.

Проте велике число безробітних становить проблему, яка турбує наш уряд і наш нарід. Бо ми зважаємо, що кожна людина має право на працю, якщо вона хоче працювати. Як сказав президент Кеннеді: „Ми вже давно вирішили, що ніколи не повернемося плечима до робітників і їхніх родин, які переживають труднощі безробіття".

До низки заходів, якими уряд намагається розв'язати проблему безробіття, належать: ширше охоплення забезпеченням проти безробіття, ранніший вихід на пенсію, більший розмір допомоги на безробіття, переведення програми перекваліфікації робітників, допомога тим районам, де з різних причин певну частину промислових підприємств або закрито зовсім або перенесено на інше місце; сприяння економічному ростові нашої країни.

Облегшення труднощів безробіття — це тільки перший крок. Від 1930-го року наша країна багато зробила, щоб запобігати різного роду кризам. І вона продовжує шукати кращих шляхів для того, щоб запобігти нерівностям у господарському житті країни. Ми повинні творити щороку понад мільйон нових місць праці, щоб використати нормальне збільшення нашого робітничого населення, і ще додатково мільйон місць праці, щоб затруднити робітників, які втратили роботу через запровадження автоматики і інших технологічних досягнень.

Це ті завдання, що їх, ми певні, американська економіка може здійснити. Наша система вільної ініціятиви — це динамічна й широкого мірила система. Країна росте й багатшає, і її багатства розподіляються тепер поміж усіма — більш - менш рівномірно.

Америка досягнула надзвичайних успіхів у ширшому та справедливішому розподілі вироблюваних нашою системою продуктів. У З'єдинених Державах виросла, з економічного погляду, величезна середня кляса — і майже всі ми до неї належимо. Експерти називають це „одною з найвеличніших соціяльних революцій в історії". Ми, американці, певні, що наша мішана економіка — вільна ініціятива і урядове керівництво — розв'яже успішно й проблему безробіття.

Американська Рада

НАТО проти зміни теперішньої контролі над атомовою зброєю

Париж. — Велика більшість членських держав Північно-атлянтійського пакту (НАТО) є проти того, щоб вводити зміну в теперішньому стані контралі над атомовою зброєю, яка належить атомовим державам, в першу чергу Америці, а також Англії і частинно Франції, та щоб створювати „третю атомову потугу" (поза ЗДА і СССР) в постаті колективу НАТО. Збереження нинішньої практики й оминання „атомової анархії" поручав головний командант збройних сил НАТО ген. Лоріс Норстед на Раді НАТО, що складається з міністрів, закордонних, фінансових і військових справ усіх 15-х членських держав НАТО. Ген. Норстед ствердив, що всеодно нині майже всі членські країни НАТО розпоряджають вже способами транспортування атомової зброї, яка стоїть під охороною американських старшин. Система постачання тієї зброї членам НАТО у випадку війни охоплює бойові бомбардувальники, деякі роди керованих ракет, як „Анест Джон" і „Корпораль", ракету „Ніке" і 8-цалеві гавбиці. Західні міністри нерадо ставляться до проєкту кол. державного секретаря Гертера, щоб зробити НАТО „третьою атомовою силою", боячись, що практичні користі з такої реформи будуть менші, аніж буде шкода з комуністичної пропаганди, що ось НАТО фактично озброїло атомовою зброєю „німецьких реваншистів". Зате верхівка НАТО схиляється до дальшого збільшування конвенціональних родів зброї.

ПІВГОЛОСОМ
(З Верлена)

Люба, не треба розмов,
Мила, шкода голосів,
Сповнимо нашу любов
Тишею темних лісів.

Злиймо і душі, й серця,
Снімо небачені сни,
Хай шепітком вітерця
Шепче сосна до сосни.

Очі мрійливо примруж,
Руки на грудях схрести,
Нумо між синявих руж,
Ніби сновиди, брести.

Хай безгоміння росте,
Лиш шелевіє трава,
Хай верховіття густе
Нас від тривог укрива.

А як із чорних дубів
Вечір врочисто впаде,
Нашої розпачі спів
Хай соловей заведе.

МИКОЛА ЛУКАШ

Микола Галій

ДИВНА І ШКІДЛИВА ТЕНДЕНЦІЯ

I

Під таким заголовком у „Свободі" з 18-го листопада ц. р. спубліковано статтю, автор якої, використовуючи репортажі двох англомовних щоденників про чергові репресії проти жидівської етнічної групи в СССР і засуд шістьох культурних і релігійних діячів тієї групи ніби за шпигунство і підривну роботу, зреферував тенденційні і нічим не обґрунтовані обвинувачення українців в антисемітських настроях і виступах на Україні.

Як виходить з обох статтей („Ню Йорк Гералд Трібюн" з 14-го листопада і „Ню Йорк Міррор" з 15-го листопада ц. р.), імпульсом до такого обвинувачення послужила авторам карикатура, вміщена в київському сатиричному журналі „Перець". На цій карикатурі представлено ізраїльського прем'єра Бен-Гуріона в обіймах німецького канцлера Аденауера. Над ними свастика, вплетена в сіонську зірку. Тому, що це число „Перця" вийшло в серпні ц. р., можна догадуватися, що згадана карикатура була пов'язана із зустріччю обох прем'єрів, згідно з настановами совєтської пропаганди.

Ми уважаємо, що цей черговий большевицький пароксизм, засуд шістьох ні в чому неповинних людей за шпигунство в користь „одної капіталістичної держави", придуманий Кремлем, як психологічний момент, щоб перед вільним світом прикрити дійсну причину засуду. Бо справа не в шпигунстві, а в недовір'ї й підозрі до всіх не-російських народів, які в будь-якій, навіть найневиннішій формі протестують проти дискримінації і поневолення. Недовір'я і підозра — це хронічна хвороба всякої Росії, не тільки большевицької. Це стосується ще в більшій мірі до жидівської етнічної групи, бо російські комуністи не визнають жидів за окрему націю.

В документах „Октябрської революції" щодо національного питання немає про жидів ніякої згадки. Тільки жидівському пролетаріятові пропоновано повне соціяльне визволення на базі національної асиміляції. Це — відомі речі, і совєтські вожді застосовують їх при кожній нагоді з повною послідовністю не тільки в РСФСР, але й в усіх т. зв. союзних республіках, де проживає і домагається своїх національних та людських прав жидівське населення.

Щоб познайомити читачів з настановою двох згаданих щоденників до українського народу в зв'язку з московським та ленінградським процесами і вміщеною в „Перці" карикатурою, дозволимо собі навести медитації авторів „Н. И. Гералд Трібюн" і „Н. И. Міррор".

„Перець" появляється в Києві, який є столицею України, і ця карикатура, — твердить автор статті, в „Н. И. Гералд Трібюн" — обрахована на підбурення українців в Україні, „де антисемітизм і ненависть до німців діють з однаковим насиченням і на однаковому рівні"; внаслідок такої карикатури можуть виникнути „прикрості, а то й фізичні насильства для 200.000 жидівського населення в Києві".

В „Н. И. Міррор" зустрічаємося з ще яснішими проявами. У статті під заголовком „Традиційний російський злочин", як характеристичний факт, подано, що „переслідування жидів починаються з Україні, там, де вони так часто перед тим починались" . . .

Наша відповідь на ці два явно антиукраїнські виступи ось яка:

Коріння антисемітизму — не в Києві і не на Україні. „Черта оседлости" — не український винахід, і цей феномен на українських землях не мав ніколи права громадянства. Наш великий історик М. Грушевський писав: „. . . участь євреїв у протиукраїнських повстаннях нічого немає спільного з єврейським національним рухом, і він ані трохи за них не відповідає . . . (Вибрані праці, стор. 97).

Якщо хто хоче пізнати дійсну, неспотворену правду про антижидівські ексцеси на Україні і про їх організаторів, радимо простудіювати книжку: „Последний самодержец". Очерк жизни и царствования императора России Николая II". Крім цього: С. Ю. Витте „Воспоминания".

Ми ще раз хочемо повторити, що наше відношення до жидівського населення на Україні ясне і нам не приходиться соромитись за нього

За Української Центральної Ради жиди дістали найліберальнішу в світі автономію. На українських грошах був напис і в жидівській мові. На 800 депутатів до Української Центральної Ради жиди мали 35 своїх представників. В організації української державности брали участь жиди: Гутман, Дубинський, Золотарьов, Рафес, Марголін, Гольдельман, Зільберфарб та ін. Окрім цього до УЦРади входили представники від жидівських професійних спілок.

Голова УЦРади М. Грушевський про жидівське питання на Україні писав:

„. . . . у відносинах до елементу єврейського треба рахувати навіки, і ця обставина, очевидно, заставить свідоме єврейське громадянство приложити всі старання до того, щоб єврейська людність на Україні не винароджувалася (не денаціоналізувалася), розвинула свою національну культуру й життя, а з другого боку, щоб вона виробила добрі і приязні відносини з елементом українським . . . Ніяких бажань винароджувати єврейську людність в українській демократії нема . . ." (Вибрані праці, стор. 96).

А ось що писав М Грушевський у статті „Народностям України":

„. . . . Ми не на те цілими поколіннями боролися і страждали за права нашого народу, щоб з хвилею, коли його права будуть здобуті, поставити іншу мету — приборкування слабших народностей і панування над національними меншостями великої Української Землі. Ми не на те доводили права кожної народности на її національне самоозначення, незалежно від її „зрілости чи незрілости", історичности чи неісторичности, культурних заслуг великих чи малих розмірів, аби тепер відмовляти якійнебудь народності сього права на котрійнебудь із сих підстав. Ми не на те виступали проти „національного еросу", проти роздування національного шовінізму, щоб тепер ступити самим на цю дорогу" . . . (Там же, стор. 126).

А в статті „Чи Україна тільки для українців" М. Грушевський стверджував:

„. . . . Ми думаємо якраз, що Україна не тільки для українців, а для всіх, хто живе на Україні, а живучи любить її, а люблячи хоче працювати для добра краю і його людности, служити їй, а не обдирати, не експлуатувати для себе. Всякий, хто водиться такими поглядами, дорогий співгромадянин для нас, незалежно від того, хто б він не був — великорос, жид, поляк, чех"...

НА ВИХОВНІ ТЕМИ

Про здібність говорити

Якщо під словом „говорити" розуміємо „оповідати", то мусимо признати, що наші діти й молодь таки не вміють говорити. Не маємо тут на увазі спеціяльно рідну, українську мову, — наші діти не хочуть — бо не вміють! — говорити жадною мовою, в тому числі й англійською, якою багато з них воліє порозуміватися між собою. І це, як можуть підтвердити спостережливі батьки, не окремі випадки, а загальне явище.

Колись більше, ніж тепер, звертали на це увагу як батьки, так і школа. Мало не в кожній сім'ї батько звертався увечері до дитини: „Ну, де ти бував сьогодні? Що бачив? Розказуй!" І хоч батько й сам добре знав, де бував його синок і що він там міг бачити й чути, все ж він слухав, і син мусів оповідати свої проблеми, клопоти, враження минулого дня. Це виробляло в дитини і звичку і здібність висловлювати свої думки власними словами.

Тепер батькам нема часу на такі „дрібнички". Не багато допомагає в цьому і школа.

Розповідь учня на вільну тему, переказ власними словами прочитаної книжки (хай би навіть і тих злощасних „комікесів"!), подій, хай навіть і бачених у тій злощасній телевізії, — все це мусіло б бути сьогодні обов'язковим в програмі шкільного навчання і виховання. Та, на жаль, не так воно є.

Тепер навіть лекції в початкових та середніх школах подібні до лекцій у високих школах, де професор говорить (подає матеріял), а учні слухають (сприймають подане), без обов'язку відтворити те слухане своїми словами. Навіть іспити здебільшого доведені до подивугідного скорочення й автоматизації: учень відповідає коротким „так" або „ні" або й просто ставить хрестик чи кісочку на друкованому формулярі з контрольними питаннями.

Тому й не дивно, що, складаючи програму мистецької частини якогось національного свята, ми легко знаходимо дитину, яка б нам затанцювала, заграла чи заспівала. Ще так-сяк зі слабенькою, монотонною деклямацією. Але для мистецького слова - деклямації, для рецитації, для відтворення події чи змісту з уривку якогось прозового твору або просто для висловлення власних думок на якусь, часом близьку для того підростка, тему — навіть серед старшої молоді тяжко знайти охочого.

Найбільша в цьому вина, безперечно, телевізії — цього найрозумнішого винаходу наших часів, який перетворився в найдурніший спосіб „виховання" дітей 20-го століття. Це вона, телевізія, про яку вже списали багато паперу не тільки ми, українці, а й найкращі вчені - психологи та філософи всього світу, робить наших дітей мовчазними каліками.

Але є ще один цікавий та гарний винахід, який ми все ще можемо використовувати для лікування наших дітей від хвороби, що її завдає телевізія.

— Як ви досягли того, що ваші 4 - 6-літні діти так гарно деклямують і оповідають, коли навіть ще й читати як слід не вміють? — звернувся я до одного батька, діти якого, як видно, люблять мистецтво живого слова.

— Дуже просто, — була відповідь. — Я постійно зачитую на тейпрекорді вірші або оповідання, а діти, включивши стрічку, так довго нею бавляться, поки не вивчать усе те напам'ять з відповідною інтонацією і експресією.

Не вирішальний і не універсальний це спосіб, але він багато може допомогти у виробленні звички і здібности говорити, оповідати.

Іван Овечко

ТВОРИ МАРКІЯНА ШАШКЕВИЧА

(5)

Поза тихий за Дунай,
Де мій сокіл пробуває,
Лети, гадко, в чужий край,
Де го туга обгортає.

Неси душу там мою,
Легкокрилий вітроньку,
Руську пісню неси му,
Щиру брату пісеньку.

Тужно, тужно там тобі,
Милий брате рідненький,
Но по студеній зимі
Вітрець дихне тепленький.

Серед лугу, край води
Зацвіла калина.
Будь веселий, щаслив ти,
То щаслива й родина.

ЛИХА ДОЛЯ

Ой ти, доле, моя доле,
Гадино їдлива!
Переїла моє щастя —
Гіренька годино!

Запустила в мою душу
Журбу і розпуку,
Учинила мому серцю
З гаразду розпуку.

Ой місяцю, місяченьку,
Тихенько думаєш,
Моєй тяжкой недоленьки,
Відай, ти не знаєш.

Ой не знаєш, ой не знаєш
І не будеш знати;
Як-то тяжко сиротоньці
В світі загибати!

Сам не знаєш, ні сестричка,
Звізда ти не скаже,
Як-то гірко, єли недоля
Світ милий зав'яже!

Тобі тільки хіба смутку,
Що хмара насуне,
А радощів з зірочками
З-межи вас не труне.

А мені ось на сім світі
Своє серце їсти,
Бо з недолев ся бороти
Як під воду плисти.

Десь за морем, за горами
Мій гаразд здрімався,
Десь з безвістей, з лісів темних
Мій смуток прягнався.

Ой пригнався, та й вороном
Надо мнов літає,
Б'є ми серце тяжким крилом,
Радість розбиває.

Вчора вечір чорна хмара
Мені говорила:
„Чудуєшся, побратиме,
Де ся доля діла?

Твоя доля — то я була,
Я тя не минаю,
Вкривала-м тя чорнов мрякой
І тепер вкриваю.

І над гробом твоїм мряки
Ще мої повиснуть!"
Ой надія!.. таку долю
Най-то громи тріснуть!

ДО МИЛОЇ

Повій, вітре, вітросеньку,
Там, де тужить мила,
Нехай несуть там пісеньку
Твої легкі крила.

Повій, вітре, в єй городець,
Де вінці сплітає,
Неси вісті, що молодець
Щиро ю кохає.

Ой поглядь ю, вітросеньку,
По єй личку білім,
Нехай знає єй серденько,
Що я єї милим.

Най не плаче, най не тужить,
Вже час ся зближає:
Прийде милий, приголубить
І з нев ся звінчає.

ДУМКА

Нісся місяць ясним небом,
Там, де зоря ясна.
Летів хлопець чистим полем,
Де дівчина красна.

Часом місяць ізійшовся
З тьмавою хмарою,
Не раз хлопець поборовся
З журною гадкою.

— „Журна гадко, печалива!
Чо ти мене гониш?

Чо ми життя згірчиваєш,
В серце тугу рониш?

Уступися, лиха нене,
З вітром в ліси, гори:
Най по тобі й чутка згине,
Як сліди на морі.

Мому серцю най радощі,
Най надія грає,
Най ми доля веселенька
Птичкою співає!"

ПІДЛИССЯ

Шуми, вітре, шуми, буйний,
На ліси, на гори,
Мою журну неси думку
На підлиські двори.

Там спочинеш, моя думко,
В зеленій сосниці,
Журбу збудеш, потішишся
У лихій годині.

Там ти скаже дуб старенький,
І один і другий,
Як там жив-єм, ще маленький,
Без журби, без туги.

Там ти скаже та соснина
И всяка деревина,
Як там грало серце моє,
Світала година.

У садочку соловійчик
Щебетав пісеньки,
Розвивав ми пісеньками
Літа молоденькі.

Там колодязь студененький,
А дуб воду тягне;
Не так щастя, як той води
Моя душа багне.

Підлисецька горо біла!
Як тебе не бачу,
Так ми тяжко, так ми сумно,
Що трохи не плачу.

Веселая сторононько!
До серця припала,

Душа тебе, як милого
Мила, забажала.

Там-то любо, там солодко,
Весело і мило!
З миленькою у любощах
Вік би ся прожило...

ДІВЧИНОНЬКА

Дністров'янка мила
Цвітоньки садила,
Водов підливала,
Стихенька співала:
„Ростіть ми, цвіточки
Райськії діточки,

Ростіть ми весною,
Розвиньтесь красою;
Літом ми зацвійте,
Головку пристрійте,
Мені молоденькій
Строїтись раденькій!"

З НАШИХ БУДНІВ

СВЯТМИКОЛАЇВСЬКЕ

У цій благословенній країні невелика штука стати легким коштом св. Миколаєм. І не треба приклеювати бороди чи одягатись в ризу і митру. Вистачить узяти копертку, покласти в неї долярика - два та й вислати на якусь благородну ціль, — скажім, для прикладу, на акцію „Діти — дітям" чи на будову української церковці св. Івана Хрестителя в Гантері. Так, за одного доляра, ви заграли ролю св. отця Миколая — добродія та опікуна потребуючих.

Розуміється, крім ролі св. Миколая, ви теж можете заграти ролю Янгола, чи там обидві ролі одночасно. Тоді треба самому вислати пожертву на будову церкви та й ще намовити на це побожне діло свата, кума, Проця, чи Наума. При цій нагоді покажіть їм гарну, різдвяну картоґку з малюнком церковці, роботи Едварда Козака. Комітет будови церкви розіслав уже тисячі - тисячі таких картоґок на відомі йому адреси, з проханням пожертвувати на ту ціль одного доляра (за 10 карток) — хоч нікому не забороняється вислати більше! Та не всі адреси наших людей знані Комітетові. Тож ви заграйте ролю Доброго Янгола, підшепніть сватові-кумові, коли він у підходящому настрої, щоб вислав долярика на Боже.

Коли ж вам не до вподоби роля Янгола чи св. Миколая, так не беріть хоч, гід' милість Божу, ролі Чорта, або так званого Антипка!.. На жаль, є серед нас „патріоти", яким чомусь та роля припадає до ґусту. Такі земляки не то що самі нічого не дають, але й інших людей намовляють на грішне діло...

„Якщо, кажуть вони, професор Сава Никифорак чи доктор Макаревич не мають де Богу молитись, хай самі поставлять собі церкву. Я ставити їм не буду!" Або й таке говорять: „Пан Кобзяр з п. Паладієм ходять собі по лісі з фузіями на плечах і полюють зайців, а я буду їм церкву будувати! Ніби з якої речі?"

Так собі не раз міркую: що то вже людський розум не придумає, щоб лише не дати того бідного доляра!.. Наприклад, одна заціна особа з Бруклину написала до Комітету таке: „Та післала б Вам доляра на будову церкви, але не знаю чи там буде місце не білого?.. З образка так мені виглядає, що не буде".

Все ж таки, як довідуємось, громадянство в основній масі не дивиться на те, буде „біло" чи не буде, ходить пан Кобзяр з фузією чи не ходить, а тепло й жертвенно відгукується на поклик Комітету. З чого хіба ясно виходить, що нашим, українським людям більше лежить по душі роля св. Миколая, чим Антипка... А це подає надію, що в недовгому часі серед Блакитних Гір у Гантері постане українська церковця гуцульського стилю, для слави Божої і душевної потіхи еміґрації.

Гкер

● Валерізн Зорін закинув в Політичній Комісії Об'єднаних Націй Америці, що вона „саботує з'єднання Кореї", щоб ніби продовжувати холодну війну й продовжувати свою „окупацію" в Південній Кореї. Совєтський слуга Зовнішня Монголія зголосила внесок, щоб запросити до Об'єднаних Націй одинаково Південну, як і комуністичну Північну Корею для переговорів про „мирне з'єднання". Це тільки пропаґандивний жест, бо корейські комуністи не хочуть погодитись на вільні вибори під міжнародною контролею.

● У портових доках в Ґданську виникла в минулу середу пожежа, яка знищила новенький вантажний корабель „Мари-[illegible]" Копенгаґен, місткости 10.000 тонн. Згинули при тому найменше 22 робітників, багато осіб [illegible].

В глибокому смутку
повідомляємо, що дня 13-го грудня 1961 р.,
помер по довгій недузі у Филаделфії,
на 49-му році життя,
заосмотрений Найсвятішими Тайнами

бл. п. Дмитро
БАГЛАЙ — ЛУШПАК

довголітній член ОУН,
активний учасник Українського Визвольного Підпілля в часі німецької окупації України, політичний в'язень та громадський діяч.

ПАНАХИДА — в П'ЯТНИЦЮ, 15-го ГРУДНЯ 1961 року, в год. 8:00 вечора, в пох. заведенні І. Гасина, Норт Филаделфія.

ПОХОРОНИ — в СУБОТУ, 16-го ГРУДНЯ 1961 р., в год. 9:00 ранку, з церкви Царя Христа на українське кладовище у Факс Чейзі.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАРІЯТ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ УГВР;
ГОЛОВНА ДЕЛЕҐАТУРА ЗП УГВР в ЗДА;
ПОЛІТИЧНА РАДА ОДНОДУМЦІВ ОУН ЗАКОРДОНУ;
ДОСЛІДНЕ І ВИДАВНИЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ „ПРОЛОГ" в НЮ ЙОРКУ.

В глибокому смутку повідомляємо,
що дня 13-го грудня 1961 року помер по довгій недузі у Филаделфії, на 49-му році життя, заосмотрений Найсвятішими Тайнами

бл. п. Дмитро
БАГЛАЙ — ЛУШПАК

голова Відділу ОПВВУ у Филаделфії, член ОУН і активний учасник Українського Визвольного Підпілля в часі німецької окупації України та громадський діяч.

ПАНАХИДА — в П'ЯТНИЦЮ, 15-го ГРУДНЯ 1961 р., в год. 8:00 веч., в пох. заведенні І. Гасина, Н. Филаделфія.
ПОХОРОНИ — в СУБОТУ, 16-го ГРУДНЯ 1961 р., в год. 9:00 ранку, з церкви Царя Христа, на українське кладовище у Факс Чейзі.

ГОЛОВНА УПРАВА ОБ'ЄДНАННЯ ПРИХИЛЬНИКІВ ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ УКРАЇНИ;
ВІДДІЛ ОПВВУ у ФИЛАДЕЛФІЇ;
ДРУЗІ.

Ділимося сумною вісткою з Приятелями та Знайомими, що дня 13-го грудня 1961 року
упокоївся в Бозі на 58 р. життя після довгої тяжкої хвороби наш Дорогий Муж, Батько і Дід

Бл. п. Микола Іванович
КАТРЕЧКО

Служба Божа і похоронні відправи в суботу 16-го грудня о год. 9-ій рано в Українській Православній Церкві св. Покрови, 263 Columbus Avenue, New Haven, Conn.

Похорони в суботу 16-го о 3-ій год. по пол. на українському православному цвинтарі в S. Bound Brook, N. J.

Горем прибиті

ДРУЖИНА, СИНИ, НЕВІСТКА і ВНУК

СПІЛКА
УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ АМЕРИКИ
на закінчення
ШЕВЧЕНКІВСЬКОГО РОКУ
влаштовує
в суботу, 23-го грудня 1961 року
в год. 6:30 вечора
МОЛОДЬ В ПОКЛОНІ
1861 1961
ШЕВЧЕНКОВІ
Заля
JUNIOR HIGH SCHOOL — Avenue "B"
в Ню Йорку.
В ПРОГРАМІ:
— бере участь юнацтво Осередків СУМА — НЮ ЙОРКУ, НЮАРКУ, ЙОНКЕРСУ, БРУКЛИНУ, ДЖЕРЗІ СИТІ, ПАССЕЙКУ і БІНҐЕМПТОНУ.
ЗАПРОШУЄМО МОЛОДЬ І ГРОМАДЯНСТВО НЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦЬ ДО ЧИСЛЕННОЇ УЧАСТИ.
Чистий дохід призначений на пам'ятник Шевченкові у Вашінґтоні.

24 ЛЮТОГО 1962 РОКУ
ВЕЧЕРНИЦІ

О.У.А. „САМОПОМІЧ", Від. в НЮАРКУ, Н. Дж.
запрошує на ДОКЛАД
п-ні Катерини Пелешок
на тему:
„Побут в Україні літом 1961 р."
НЕДІЛЯ, 17-го ГРУДНЯ 1961 року
ПОЧАТОК: год. 4:30 по пол.
в домівці — при 9 Belmont Ave. — в НЮАРКУ, Н. Дж.

TOWN HALL
123 W. 43rd STREET
NEW YORK
30-го ГРУДНЯ 1961 р.
Початок: год. 8:30 вечора

КОНЦЕРТ
Українського Хору „ДУМКА" в Ню Йорку
диригент: Іван ЗАДОРОЖНИЙ
при співучасті Марти КОБРИН-КОКОЛЬСЬКОЇ, сопрано (New York City Opera)
Фортепіяновий супровід: Роман СТЕЦУРА.
КВИТКИ в передпродажу в книгарнях: „АРКА", „ЕКО", „СУРМА" і в касі ТАВН ГОЛЛ.

В ПРОГРАМІ:
Коляди
Колядки
Щедрівки

ПРАЦЯ
HELP WANTED MALE

TOOL & DIE MAKERS
1-ої кляси.
Досвід в обсягу "progressive dies". Заведення середньої величини. Платня за умовою.
JOHNSON & HOFFMAN MFG.
31 E. 2nd St. Mineola L. I.
Pioneer 2-3333 (Ext. 3)

TOOL DESIGNER
З щонайменшим 5-річним досвідом "board" в Design of Progressive & Compound dies". Платня після умови. Вел. нагода праці з вел. можливостями в середньої величини фірмі на Long Island. Посвідки праці.
Pioneer 2-3333 (Ext. 3)

SALESMEN

Через розвій посілостей на Фльориді потребую
ПРОДАВЦІВ
до продажу місць під будову домів, площ на трейлери та інвестиційні посілості. Гарантія $300 за тиждень для відповідної особи. Ви будете нашим першорядним репрезентантом продажу на свою околицю. Пишіть до:
H. LICHT
125 North Shore Drive
Miami Beach, Fla.
UN 5 7256

YOU SAVE MORE THAN MONEY WITH U. S. SAVINGS BONDS.

REAL ESTATE

ДОМИ на ПРОДАЖ
9-род., біля Бронкс Зоопарку. 25 років тому збудований, бресові рури, модер. апартаменти, олив. огрівання, рент $7,480. Ціна $38,000.
10-род. з 2-ма крамницями, в бизнес. районі Бронксу, за $28,500.
На швидкий продаж 3-род., з крамницею і гаражем, гарний садочок, біля Fordham Rd. University. — за $19,500. Добрий дохід, невелика готівка.
Є багато інших домів на продаж.
DRUJBA REALTY CORP.
3450 Broadway, N.Y.C.
(між 140-141 вулицями)
AU 1-0194 WA 6-4777

НАУКА—ЛЕКЦІЇ

Культура краси вчить як мистецтво. Вчіться у
YONKERS BEAUTY CULTURE SCHOOL
найбільші модерній школі у Westchester.
Кваліфіковані будуть добре платними косметичками за 29 тижнів, під дирек. Mr. Angelo. Низькі ціни, легкі сплати.
45 South Broadway
YONKERS, N. Y.
YO 8-7500

● Почтові урядники пригадують листоношам, що їм не вільно з нагоди Різдвяних Свят чи Нового Року приймати якінебудь подарунки від тих осіб, яким розносять пошту. Ця пригадка сталася тому, що деякі листоноші в поштові скриньки вклали вже були різдвяні картки з привітом з нагоди Різдва.

● Колишній голова Конвенції Південних Баптистів, яка нараховує 9 мільйонів членів, Брукс Гейс виявив тепер, що він 23-го жовтня ц. р. відвідав Папу Івана XXIII у Ватикані в Римі. Папа назвав Гейса „братом во Христі", а Гейс звертався до Папи як до „брата - християнина".

РІЗНЕ

Одинока Українська Імпортова Фірма
W. W. EXPORT-IMPORT CO.
263 Market St., Newark 2, N. J.
Hi-Fi Stereo — Radio — Phono апарати — Radio-Phono TV комбінації. Відкрито 9-6 веч., в неділю: 10-4 по пол.

Вступайте в члени УНСоюзу

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550 New York City
На св. Миколая
в АРЦІ є добра книжка — для дітей і для старших.

REAL ESTATE

EAST NEW YORK
2-род., мурований ДІМ,
3 і 4 кімнат, апартаменти, викінчений підвал, газове огрівання, українське сусідство.
Телеф.: DI 5-6516
Щоденно по год. 6:00 вечора, в суботи і неділі — цілий день.

MISCELLANEOUS

● **НАЙКРАЩИЙ**
● **ДАРУНОК**
НА СВ. МИКОЛАЯ І ПІД ЯЛИНКУ
це різного рода годинники як теж золотничі вироби, **які можете набути по безконкуренційних цінах у**
CRONOS Watches & Jewelery
Володимира КІЛЯРА
131 Avenue "A"
між 8 і 9 вул в НЮ ЙОРКУ.
Телефон: LF 3-5983
ТОЧНА І СОЛІДНА НАПРАВА та перевірка годинників при помочі електронічного апарату.

RESTAURANT

GRIPSHOLM RESTAURANT Inc.
324 East 57th Street
NEW YORK 22, N. Y.
PL 9-6260
Найліпша шведська печеня SMORGASBORD.
Перекуски — Коктейлі — Обіди
Відкрито кожного дня.

McSORLEY'S OLD ALE HOUSE
Ми були вже тут, заки Ви народились. (Наш 107 рік).
15 East 7th Street
Just East of Third Ave.
NEW YORK 3, N. Y.

SERVICE DIRECTORY

ПОЩО ТРАТИТИ ЧАС НА ПИСАННЯ АДРЕСИ?
ПЕЧАТКИ
в різних мовах з емблемами
YOUR NAME AND ADDRESS
друкованими і писаними буквами (скриптом) виробляє
ROMAN IWANYCKYJ
2905 Wilkinson Avenue
Bronx 61, N. Y.
Телефонуйте — TA 8-9740
Печатка з пересилкою $2.00

REAL ESTATE

На св. Миколая і Різдво!
НАЙКРАЩИЙ ДАРУНОК
DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARK'S PLACE NEW YORK CITY
(Іст 8-ма вул., між 2-3 Евеню)
МАЄ НА СКЛАДІ великий вибір ВЕЛЮРОВИХ КАПЕЛЮХІВ. Маємо також великий вибір імпортованих КАПЕЛЮХІВ з Італії, найкращої якости, в різних кольорах і найновіших фасонів власного ВИРОБУ та відомої марки КАПЕЛЮХИ — K N O X. Кожний капелюх гарантований. — Куплений у нас капелюх чистимо фабричною методою. Пригадуємо, що у нашому відділі ЧОЛОВІЧОЇ ГАЛЯНТЕРІЇ першої якости різнородні СОРОЧКИ, 100% cotton, знаної марки "JAYSON", на які даємо 18 місяців ГАРАНТІЇ. Всі сорочки гарантовані в пранні. У великому виборі також: ДОЩОВИКИ, ПАРАСОЛІ, імпортовані СВЕТЕРИ, КРАВАТКИ, СКАРПЕТКИ, ПАСКИ, ШАЛИКИ й інші літні речі. Просимо зайти та переконатись про високу якість матеріялу та низьку фабричну ціну.
● Отворено ЩОДЕННО до 8-ої веч., в СУБОТИ до 9:00 ●
— ГОВОРИМО ПО-УКРАЇНСЬКИ —
Слухайте нашої радіопередачі кожної СУБОТИ на український програмі Р. МАРИНОВИЧА та на українській програмі Петра МЕЛЬНИКА кожної НЕДІЛІ, в год. 9:00 вечора.

United Real Estate Co.
ПОВІДОМЛЕННЯ
Від 17-го ГРУДНЯ ц. р.
наші оголошення в чужомовній пресі будуть припинені на 1 місяць.
Наша канцелярія однак буде відкрита, як звичайно КОЖНОГО ДНЯ, від год. 11:00 перед пол. до 8:00 вечора, за вийнятком першого дня Різдва (нового і старого стилів), як також 1-го січня (Новий Рік).
В інші дні Ви можете оглядати доми і ми запевняємо Вас, що в цих місяцях є найвигідніші купна.
В нас є найбільший вибір домів по всіх околицях НЮ ЙОРКУ.
Користайте далі з нашої РІЗДВЯНОЇ пропозиції, яка є продовжена до кінця січня 1962 року.
В. КУЗЬМИНСЬКИЙ
UNITED REAL ESTATE CO.
170-13 Hillside Avenue — JAMAICA, N. Y.
Tel.: OL 8-6330
ЩОДНЯ включно СУБОТИ І НЕДІЛІ

Cafe Geiger
206 E. 86. Str.
(zw. 2. u. 3. Ave.)
Tel.: RE 4-4428
Inh.: Helmut Vollmer
Щоденно КОНЦЕРТ від год. 4:00
Найліпша нім. кухня — Ланчі — Обіди
Знамените печиво з власної пекарні.

ВЛАСНИКИ ДОМІВ,
склепів й інших будівель міста НЮ ЙОРКУ й Околиць!
Виконуємо всякого роду РЕМОНТ, перебудовуємо відповідно Ваших бажань та вимог будівельного закону.
I. LOSOWY
GR 3-0037 (Res.)

Чоловіче УБРАННЯ,
і для ВИСИЛКИ за ОКЕАН.
Помір. ціни. Даром поправки, нові і легко уживані плащі, черевики та все інше, для себе
St. Nicholas Ave. IRT 191st Sta.
LUTA CLOTHING
1556 St. Nicholas Avenue
187-188 Sts., N.Y.C.

Купуйте в підприємствах що оголошуються в „Свободі"

ОДИНОКА УКРАЇНСЬКА ЮВЕЛІРНА РОБІТНЯ
на BETHLEHEM, Pa. та ОКОЛИЦЮ
— поручає —
на святочні дарунки ГОДИННИКИ, знаної европейської фірми DOXA і високої якости американські HEMILTON.
Маємо на складі добірний вибір:
- ЗОЛОТОЇ БІЖУТЕРІЇ,
- БРИЛЯНТОВІ ПЕРСТЕНІ,
- ОБРУЧКИ,
- Шафкові ГОДИННИКИ фірми JUNGHAUS і KIENZLE.

Провадимо прецизну направу ГОДИННИКІВ і ЮВЕЛІРНИХ ВИРОБІВ.
— ЧЕСНА І СКОРА ОБСЛУГА —
— ПОМІРКОВАНІ ЦІНИ —
George Cehelsky Jeweler
331 Broadway
BETHLEHEM, Penna.
DOXA

МЕШКАННЯ

УМЕБЛЬОВАНА КІМНАТА
з приватною лазничкою до винайму на Квінсі.
Телеф.: TW 4-1385

Увага! ФІЛЯТЕЛІСТИ ЗДА й інших країн світу!
„ВІКТОР СТЕМПС"
в ШИКАҐО (дім УНСоюзу).
Продаж і виміна поштових значків (марок) з усіх країн світу, сучасних і давніх. Цінні рідкості! Ціни приступні. Адреса:
VICTOR STAMPS
839 N. Western Avenue,
Chicago 22, Ill.
Tel.: BR 8-4888

JOSEPH RUTKOSKI
На складі повний вибір
ВИН і ЛІКЕРІВ
домашніх та імпортованих. Холоджені вина і шампани. Замовляйте на свята вже тепер. Доставляємо.
2181 Merrick Road
Bellmore, L. I.
Tel.: SUnset 5-2644

FINANCIAL

ЗБІЛЬШЕНІ ДИВІДЕНДИ!
4%
річно
КРЕДИТОВАНЕ, АБО ПЛАТНЕ 2 РАЗИ В РІК.
Починаючи 1-го липня 1960 р.
- Ощадності, забезпечені до $ 10.000.
- Гроші, одержані до 15-го ГРУДНЯ 1961 року, будуть процентувати нові дивіденди від 1-го ГРУДНЯ.
- Радо приймаємо нові конта, від $ 1.00 вгору.

IRVING SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
126 MARKET ST. (бл. MAIN) PATERSON, N. J.
Відкрито ЩОДЕННО — від 9-ої рано до 3-ої по полудні.
Також у П'ЯТНИЦІ — від 6-ої до 8-ої вечора
ДЛЯ ВАШОЇ ВИГОДИ:
ОЩАДНОСТЕВІ КОНТА — РІЗДВЯНІ ОЩАДНОСТІ — ВАКАЦІЙНІ — ГІПОТЕЧНІ ПОЗИЧКИ — ПОЗИЧКИ НА ПОЛІПШЕННЯ ДОМУ — ПОДОРОЖНІ ЧЕКИ — ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ — ПРИЙМАННЯ РАХУНКІВ ЗА ГАЗ, ЕЛЕКТРИКУ І ТЕЛЕФОН — ВОГНЕТРИВАЛІ СКРИНЬКИ.

Одна доза астматичної полегші
Хворі на бронхіяльну астму зворушені цією великою новиною. Маленька таблетка є так сформульована, що має надзвичайну силу влегшувати атаки за хвилину після зажиття. Задихування, душення, кашель, сапання, тяжкий віддих, спричинені бронхіяльним запаленням. Ці симптоми зникають так скоро, як тільки чудодійні середники починають діяти. Хворих взивається спробувати цей лік без проволоки. Пишіть до: TYNOL CO., Dept. 45, Box 321, CROTON ON HUDSON, N. Y. і жадайте вислати Вам за $5.00 запас ліку DORNAL. Напишіть, що заплатите поштареві при доставі. (якщо не хочете писати, вишліть тільки цей вирізок з Вашим ім'ям на конверті і ця сама справа буде полагоджена).

Нью-Йоркська провідна крамниця Ковбас на німецькі спеціяльності
SCHALLER & WEBER
THE HOUSE OF QUALITY
Тепер можна у нас одержати
СВІЖІ ГУСИ
● ВУДЖЕНІ ГУСЯЧІ ГРУДНИЧКИ ● ГУСЯЧІ НОГИ
● ГУСЯЧІ ПОДРІБКИ
ПРАВДИВИЙ ГУСЯЧИЙ ПАШТЕТ (Штрасбурґський смак).
Знамениті домашнього виробу сальмі, сервеляти, кабаноси і TV перекуски. Також правдивий гусячий смалець.

6 ВЕЛИКИХ КРАМНИЦЬ ВЕЛИКИХ КРАМНИЦЬ 6

In NEW YORK:	1654 2nd Avenue (85-86 Sts.)	TR 9-3047
In RIDGEWOOD:	56-54 Myrtle Avenue	VA 1-7068
In ASTORIA:	28-28 Stainway Street	AS 4-3210
In HEMPSTEAD:	310 Front Street	IV 3-5540
In FLUSHING:	41-06 Main Street	HI 5-2552
In JACKSON HEIGHTS:	82-10 37th Avenue	DE 5-1154

МАЙЖЕ НОВИЙ ОДЯГ ВИПРОДАЖ
відповідний на висилку до ЕВРОПИ.
Куплені з гуртівні, нові для чоловіків, жінок та дітей.
Нечувано НИЗЬКІ ЦІНИ.
ЗОВСІМ НОВІ ЧОЛОВІЧІ УБРАННЯ
$20 і більше $20 і більше

Уживані убрання від	$8.00
Штани, 100% вовна	$4.00
Зимові плащі від	$8.00
Жіночі суконки від	$5.00
Жіночі костюми	$5.00
Вовняні спідниці	$1.50
Дитячі суконки від	$1.00
Найл. блюзки і комб.	$1.00

Переконайтеся самі, без будького зобов'язання.
Відкрито: від 10 рано до 7 веч., від пон. до суботи, вкл.
Szabadi de Lux
1575 3rd Avenue
(bet.) 88th & 89th Streets)
New York City — TR 6-7460

FUNERAL HOME

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАЙМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ New Jersey
Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна й найкраща. У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і в ночі.
John KOWALCHYK
129 GRAND STREET
(cor. Warren Street)
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel.: HEnderson 4-5131

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N. Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА.

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ.
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

PACKAGES SERVICE

ПАЧКИ — ДАРУНКИ ДО КРАЮ
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.
(Licensed by USSR)
ДОСТАВА пачок ГАРАНТОВАНА, а також підпис відборця. Для вигоди клієнтів при канцеляріях нашої фірми великий та різнородний вибір ТОВАРІВ НАЙКРАЩОЇ ЯКОСТИ. Фірма відкрита щоденно від 9-ої год. ранку до 6-ої веч.; в суботи і неділі від 9-ої ранку до 4-ої по пол.
НАШІ ВІДДІЛИ:

BROOKLYN, N. Y.	1530 Bedford Avenue (cor. Lincoln Place)	IN. 7-6465 & IN. 7-7272
NEWARK, N. J.	312 Market Street	MI. 2-2452 & MI. 2-1681 & BO. 9-6992
NEW YORK 3, N. Y.	78 Second Avenue	ORegon 4-1540
PHILADELPHIA, Pa.	631 West Girard Avenue	PO 9-4507
ROCHESTER 5, N. Y.	558 Hudson Avenue	BAker 5-4210
LOS ANGELES 4, Calif.	107 So. Vermont Avenue	DUnkirk 5-6550
CHICAGO 22, Ill.	1241 No. Ashland Avenue	HUmbolt 6-2818
BALTIMORE 31, Md.	1900 Fleet Street	DIckens 2-4240
DETROIT 12, Mich.	11601 Jos. Campau Avenue	TOwnsend 8-0298
HARTFORD 6, Conn.	643-47 Albany Avenue	CHapel 7-5164
SPRINGFIELD, Mass.	220 Worthington Street	REpublic 2-7163
SOUTH RIVER, N. J.	46 Whitehead Avenue	CLifford 7-6320
SYRACUSE, N. Y.	1409 W. Genesee Street	HArrison 2-5386
CLEVELAND 13, Ohio	1028 Kenilworth Avenue	PRospect 1-0696
JERSEY CITY, N. J.	303 Grove Street, Corner Wayne Street (near Hudson Tubes)	HEnderson 5-6368
ALLENTOWN, Pa.	126 Tilghman Street	HEmlock 5-1654

Asbach Uralt
...the Great Brandy from the Rhine
...the Great Gift for the Holidays
VXOP 80 PROOF

PACKAGES SERVICE

ПОСТАВТЕ СОБІ САМІ ПИТАННЯ
про висилкову ФІРМУ, заки вишлете
ПОСИЛКИ - ДАРУНКИ
до всіх країн Европи й Азії
1. Чи це є відповідальна фірма?
2. Чи Ви самі в тому переконалися?
3. Чи фірма є уважливо-солідна в пакуванні, висилці і приготуванні документів?
4. Чи уживає до цього найліпші пачки?
5. Чи фірма ця є в бизнесі довше, як 25 років?
6. Чи це є офіціяльно АВТОРИЗОВАНА фірма?

Відповідь на всі ці питання є ТАК, якщо Ви вишлете свої пакунки через один з Відділів:
GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.
716 Walnut St., PHILADELPHIA 6, Pa., Phone: WAlnut 5-3455

48½ East 7th Street, NEW YORK 3, N. Y., Phone: GRamercy 3-1785	263 Market Street, NEWARK 2, N. J., Phone: MArket 3-1968
979 S. Broad Street, TRENTON, N. J., Phone: EXport 4-8085	3206 Eastern Avenue, BALTIMORE 24, Md., Phone: DI 2-2374
4102 Archer Avenue, CHICAGO 32, Ill., Phone: FRontier 6-6399	6460 Michigan Avenue, DETROIT 10, Mich., Phone: TAshmoo 5-7560
390 West Broadway, SO. BOSTON 27, Mass., Phone: ANdrew 8-8764	683 Hudson Avenue, ROCHESTER 21, N. Y., Phone: BAker 5-5923
346 Third Avenue, PITTSBURGH 22, Pa., Phone: GRant 1-3712	1313 Addison Road, CLEVELAND 3, Ohio, Phone: UTah 1-0807

ПРИСПІШІТЬ СВІЙ ПАКУНОК ДО НАС, А МИ ПРИСПІШИМО ВИСИЛКИ ВІД НАС.

РОЗШУКИ

Анна Олексіївна із Дніпропетровська, на прохання брата Василя Гордієнка, розшукує
АНАСТАСІЮ ВАСИЛІВНУ ГОРДІЄНКО.
Писати на адресу:
Anna MORGUNOW
272 Arlington Avenue
Millville, N. J.

РОЗШУКИ

Пошукую
Володимира ВЕРБИЦЬКОГО,
зі села Вілії, р-н. Острів, Рівенської області в д. важній справі для нього. Він сам, або хто його знає, прошу мене повідомити на адресу:
Тарас КОРОЛЬ
84 82 — 164th Street
Jamaica 32, N. Y.